

European Network of
Environmental and Managing
Authorities

WORKING GROUP ON BIODIVERSITY AND COHESION POLICY

Podsumowanie wyników prac grupy roboczej ENEA-MA Biodiversity and Cohesion Policy

Łukasz Rejt
Departament Obszarów Natura 2000

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

www.gdos.gov.pl

II posiedzenia plenarne Sieci ENEA
Faleńty 27-28 czerwca 2011

- Nowa perspektywa finansowa
- Europa 2020 - strategia UE na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu
- Przyszłość polityki spójności (V sprawozdanie KE w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej)
- Łagodzenie skutków i adaptacja do zmian klimatu
- Green Infrastructure
- Natura 2000
- Usługi ekosystemowe

- Europa 2020: Priorytety
 - Rozwój inteligentny (rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji)
 - Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu (wysoki poziom zatrudnienia + spójność ekonomiczna, społeczna i terytorialna)
 - Rozwój zrównoważony (gospodarka efektywnie korzystająca z zasobów, przyjazna środowisku i konkurencyjna)
- Polityka spójności wzmacnia strategię Europa 2020
- Inwestycje w przyrodę i różnorodność biologiczną mają pozytywny wpływ na spójność terytorialną, społeczną i gospodarczą.
- Integracja celów związanych ze zmianami klimatycznymi i różnorodnością biologiczną, z polityką spójności i rozwoju regionalnego, pozostanie jednym z kluczowych czynników, które będą wpływać na osiągnięcie stałego wzrostu.

Spotkania

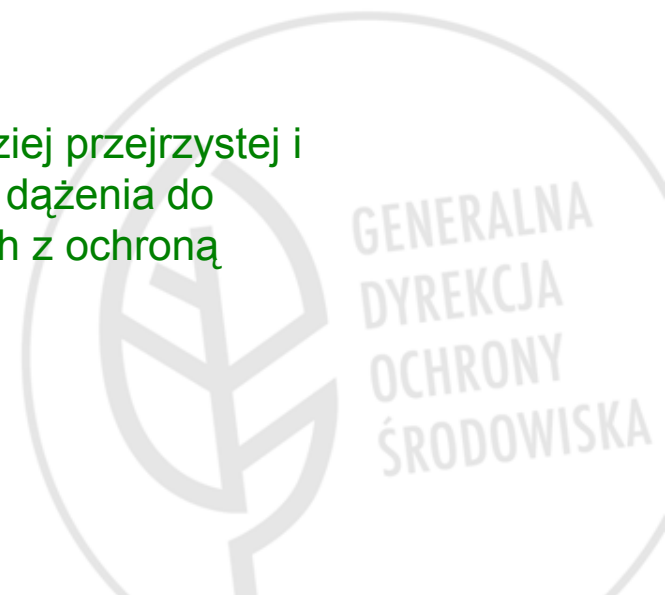
- ENEA Working Group Cohesion Policy & Natura 2000
- ENEA Working Group Biodiversity
- marzec 2009
- 5 spotkań
- przedstawiciele organów rządowych, krajowych sieci ENEA-MA, KE, organizacji pozarządowych

Improving the Integration of Biodiversity and EU Biodiversity goals into European Cohesion Policy – Strategic Analysis and 10 Recommendations for current and post-2013 Cohesion Policy Planning

Zalecenia służące uzyskaniu lepszej, bardziej przejrzystej i efektywniejszej polityki spójności w kwestii dążenia do wykonania i wsparcia celów UE związanych z ochroną przyrody i różnorodnością biologiczną

Punkt wyjścia

- Cele UE zmierzające do zahamowania spadku różnorodności biologicznej do 2010 nie zostały osiągnięte, działania na rzecz ochrony bioróżnorodności i usług ekosystemowych były znaczące, lecz niewystarczające.
- Fundusze przeznaczane na rzecz różnorodności biologicznej nie odpowiadają obecnym potrzebom (np. koszty zarządzania siecią Natura 2000).
- Fundusze UE (szczególnie EFRR) oferują znaczący udział bezpośrednich i pośrednich środków na inwestycje związane z ochroną przyrody i bioróżnorodnością.
- Obecnie poziom wykorzystania funduszy jest często hamowany przez wiele przeszkód, przez co absorpcja środków jest niska lub nie pozwala na pełne wykorzystanie istniejących możliwości.
- Pomimo dostępności instrumentów służących do szacowania wykorzystania funduszy - systemu kodowania kategorii kosztów - obecna wysokość funduszy "realnie" wykorzystywanych na ochronę różnorodności biologicznej jest praktycznie niewidoczna.

Cel

wskazania mające wspomóc tworzenie bardziej efektywnej polityki spójności odnośnie do:

- celów środowiskowych,
 - ogólnej transparentności,
 - lepszego wykorzystania środków wspólnotowych.
-
- utrzymanie polityki spójności jako podstawy w osiąganiu celów priorytetowych związanych ze środowiskiem, różnorodnością biologiczną i zmianami klimatu.

- przedstawienie stanu prac nad dokumentem – 13.10.2010 r. (spotkanie ENEA-MA w Brukseli)
- prezentacja projektu dokumentu – 13.04.2011 r. (spotkanie ENEA-MA w Budapeszcie)
- ostateczne poprawki do dokumentu – maj 2011 r.
- ostatnie uwagi i komentarze

Rekomendacje

- Wzmocnienie zintegrowanego modelu finansowania
- Działania poza zintegrowanym modelem finansowania
- Instrumenty związane z działaniami w ramach polityki spójności

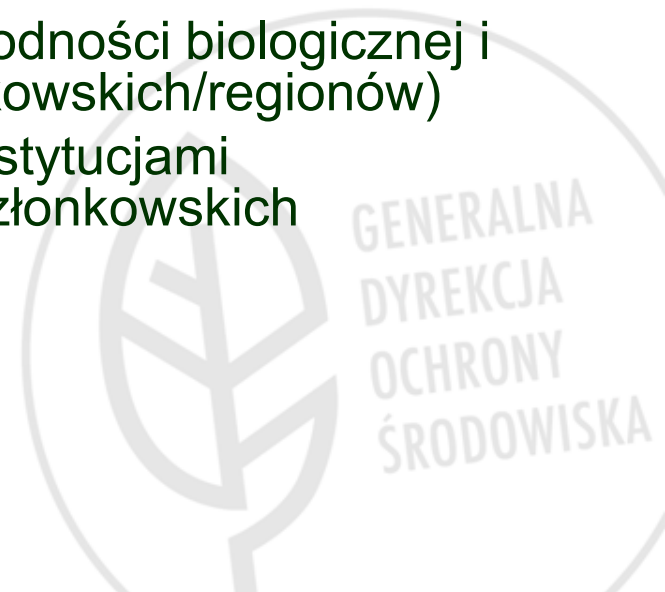

Wzmocnienie zintegrowanego modelu finansowania

- Wzrost transparentności wydatków
- Zastosowanie właściwych mechanizmów sprawdzających w celu mierzenia wydajności zintegrowanego modelu finansowania
- Rozwój programów operacyjnych dot. różnorodności biologicznej i sieci Natura 2000 (na poziomie krajów członkowskich/regionów)
- Stworzenie płaszczyzn współpracy między instytucjami środowiskowymi we wszystkich państwach członkowskich

Wzrost transparentności wydatków

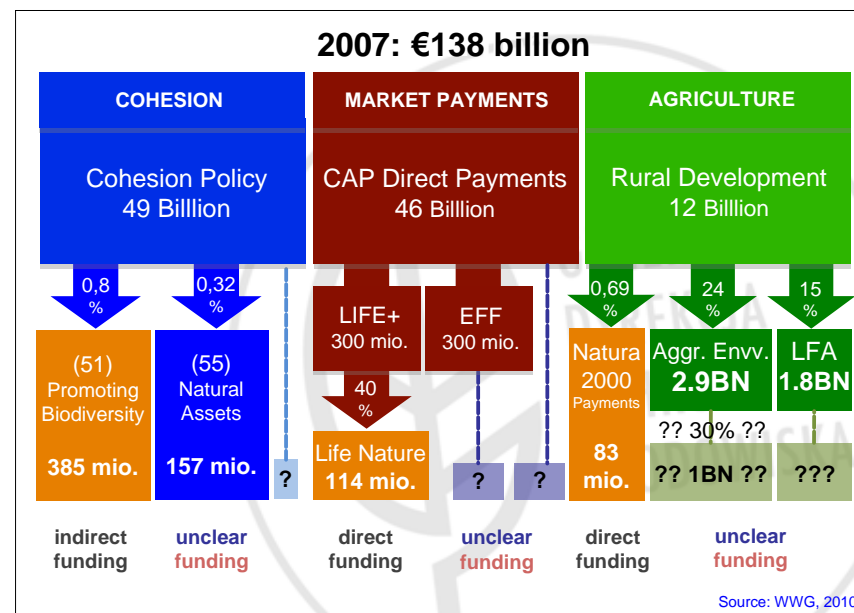
- System kategorii kosztów i kodów daje pewne wymierne informacje na temat przeznaczania pieniędzy państw członkowskich na przyrodę i bioróżnorodność, jednak stosowane kategorie są zbyt ogólne, nie dają wystarczająco szczegółowego obrazu przydziału pieniędzy oraz nie pozwalają łączyć wydatków na bioróżnorodność z celami związanymi z bioróżnorodnością UE.

Umożliwienie powiązania wydatków z celami strategicznymi

Wyższy poziom uszczegółowienia

Umożliwienie porównań działań między istotnymi instrumentami finansowania UE

Ocena na podstawie wspólnej metodologii

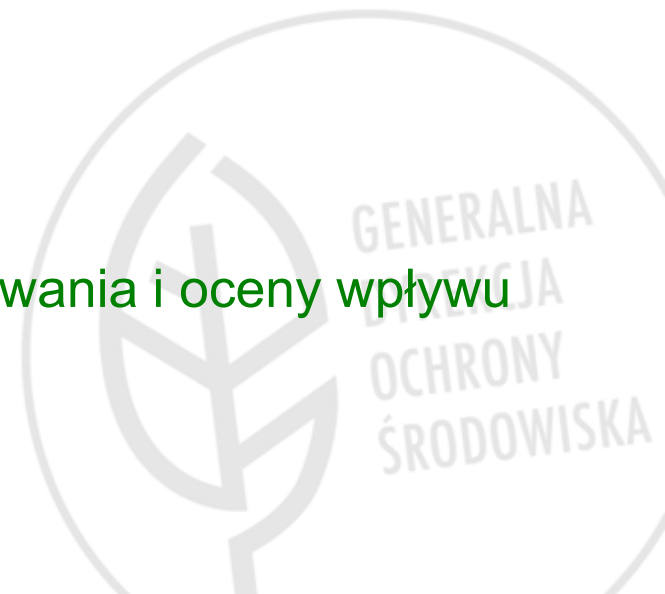

Zastosowanie właściwych mechanizmów sprawdzających w celu mierzenia efektywności zintegrowanego modelu finansowania

- Jak zmierzyć skuteczność (efekt) działań
- Liczba projektów, wykorzystanie środków
- Właściwy stan ochrony gatunków i siedlisk

Wprowadzenie wspólnych wskaźników monitorowania i oceny wpływu projektu na różnorodność biologiczną

Rozwój programów operacyjnych dot. różnorodności biologicznej i sieci Natura 2000 (na poziomie krajów członkowskich/regionów)

- Potrzeba programów operacyjnych dla sieci Natura 2000
- PAF (Prioritized Action Framework)

Narodowe Programy Finansujące sieć Natura 2000 – element nowej perspektywy finansowej

Działania poza zintegrowanym modelem finansowania

- Zwiększenie środków na ochronę przyrody i różnorodności biologicznej
- Poprawa absorpcji środków przeznaczonych na zachowanie różnorodności biologicznej
- Wyjście poza instrumenty finansowe związane z PKB w celu utrzymania naturalnego kapitału UE
- Unikanie sprzecznych subsydiów w odniesieniu do działań priorytetowych na poziomie ogólnym i regionalnym

Poprawa absorpcji środków przeznaczonych na zachowanie różnorodności biologicznej (1)

- *Gros* środków – w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).
- Słabe wykorzystanie środków na różnorodność biologiczną (wykorzystanie środków na działania 51, 55 i 56 w ok. 19%, 2007-2009).
- Zwiększenie funduszy dostępnych dla projektów związanych z różnorodnością biologiczną nie będzie rozwiązaniem kwestii spełnienia wymogów inwestycyjnych i osiągnięcia celów.

Poprawa absorpcji środków przeznaczonych na zachowanie różnorodności biologicznej (2)

- Wnioski o finansowanie niewielkiej liczby działań, przez co nie można w pełni wykorzystać wszystkich dostępnych możliwości.
- Brak zaangażowania innych instytucji, niż te oficjalnie związane z ochroną przyrody.
- Mimo tego, że projekty są zazwyczaj małe, osiągnięcie dofinansowania wymaga zaangażowania administracji, często w stopniu porównywalnym z dużymi projektami infrastrukturalnymi.
- Możliwości administracyjne oficjalnych instytucji związanych z ochroną przyrody są dość ograniczone.
- Dostępność środków finansowych mających pokryć gwarancję bankową i wkład własny jest także problematyczna w przypadku niektórych instrumentów finansowania (np. programów ETC).

Poprawa absorpcji środków przeznaczonych na zachowanie różnorodności biologicznej (3)

- Zaangażowanie w przygotowanie i wdrożenie projektu możliwie największej liczby graczy, na przykład przez wykorzystanie ukierunkowanych programów finansowania przystosowanych do różnych grup potencjalnych wnioskodawców.
- Aktywny udział różnych graczy powinien być wspierany dobrze zdefiniowanymi działaniami mającymi na celu rozwój zasobów podstawowych, prawdopodobnie finansowany z Funduszy Wsparcia Technicznego.
- Potencjalne grupy beneficjentów powinny być zaangażowane w fazę programowania tak wcześnie, jak to tylko możliwe;
- Procedury administracyjne składania wniosków powinny zostać dopasowane do specyfik projektów dot. ochrony przyrody;
- Wprowadzenie mechanizmów redukcji ciężaru prefinansowania w przypadku beneficjentów o bardziej ograniczonych możliwościach finansowych (organizacje pozarządowe i władze lokalne).

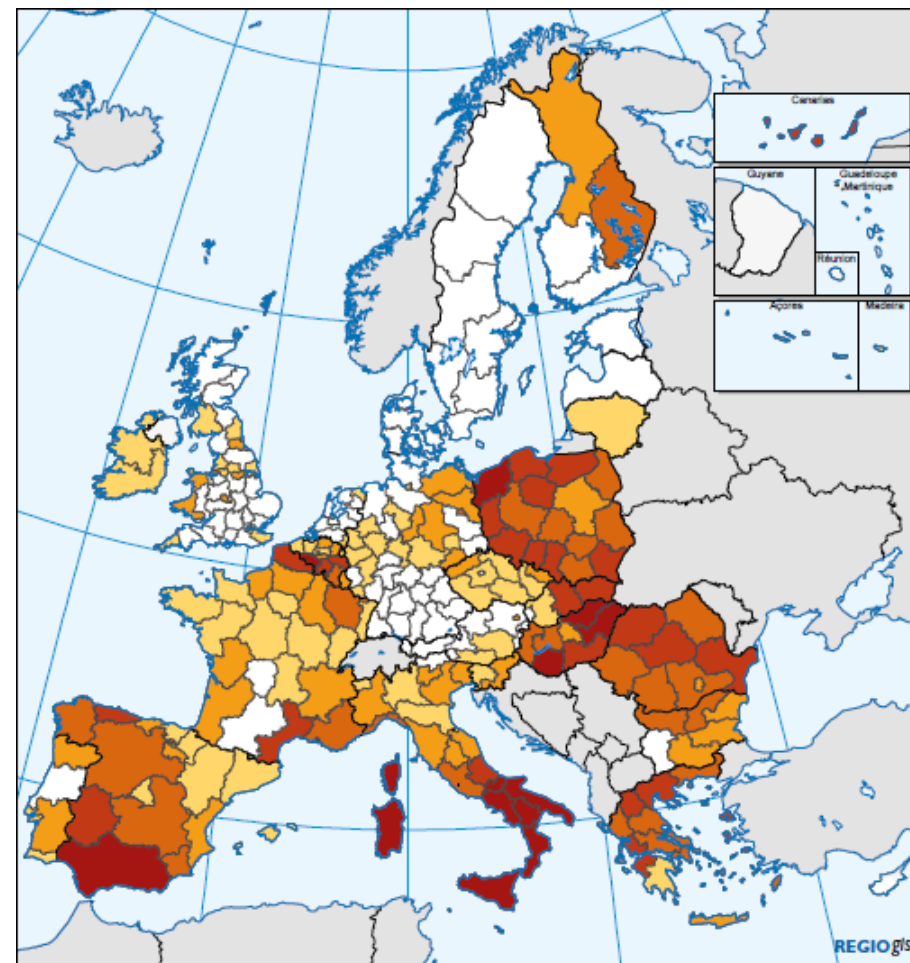

Wyjść poza PKB

- Talberth J., Bohara A. K. 2006. *Economic openness and green GDP*. *Ecol. Econom.* 58: 743-758.
- Konferencja *Beyond GDP* – org. KE, PE, Klub Rzymski, OECD i WWF (19-20.11.2007 r.).
- Komunikat KE do Rady i Parlamentu Europejskiego *Wyjść poza PKB. Pomiar postępu w zmieniającym się świecie* (20.08.2009 r.).

- Fundusze niezbędne do poprawnego funkcjonowania sieci Natura 2000 to ok. 6 miliardów euro/rok.
- Powierzchnia sieci Natura 2000 powinna być uznana za czynnik absolutny, niezależnie od stanu gospodarki państw i regionów wyrażonej w PKB.
- Regiony o najniższym PKB mają zarazem największy wkład w sieć Natura 2000 i w ochronę obiektów przyrodniczych o wysokiej wartości.

Instrumenty związane z działaniami w ramach polityki spójności

- Potrzeba określenia priorytetów tematycznych i inwestycyjnych
- Mądre stosowanie zasady warunkowości

Dziękuję za uwagę

